STUDIEPLAN FOR BACHELOR I RETTSVITENSKAP

Stavanger, mai 2012

INNHOLDSFORTEGNELSE

Del I: Programbeskrivelse 3
Rettsvitenskap - bachelorstudium 4
Del II: Emnebeskrivelser 7
SVEXPHIL Ex. Phil (Examen philosphicum) 8
SVEXFAC/Juridisk forprøve 10
BSS280 Forvaltningsrett I 12
BRV100 Familie- og barnerett 15
BRV120 Juridisk metode 19
BRV200 Norske og internasjonale rettslige institusjoner 21
BRV210 Forvaltningsrett II 24
BRV220 Erstatningsrett 26
BSS270 Arbeidsrett 29
BRV230 Internasjonale menneskerettigheter 31
BRV310 Kontraktsrett II 34
BRV320 Juridisk metode II 37
BRV330 Rettshistorie 39
Profil Næringslivsjuss: 41
BRV340 Selskapsrett 42
BRE360 Skatterett I 44
Profil Offentlig rett med fokus på helse- og sosialrett 47
BRV300 Offentlig rett med fokus på helse- og sosialrett 48

DEL I: PROGRAMBESKRIVELSE

RETTSVITENSKAP - BACHELORSTUDIUM

Studieprogramkode: B-RETVIT
Studiepoeng : 180
Undervisningsspråk: Norsk
Handelshøgskolen ved UiS, Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Læringsutbytte
Etter endt studieprogram forventes det at studenten skal
- ha grunnleggende forståelse for rettssystemet og juridisk metode.
- være i stand til å finne frem til juridiske spørsmål og kunne analysere praktiske og teoretiske rettsspørsmål på grunnlag av etablert juridisk metode
- ha kunnskap og oversikt over sentrale deler av norsk rett og om utvalgte deler av internasjonal rett
- ha utviklet evnen til faglig samhandling med andre, til rettspolitisk tenkning og til formidling av faglig innsikt
- kunne identifisere og løse juridiske problemer innen nye fagområder

Introduksjon
Samfunnet er preget av økende rettsliggjøring og økt grad av internasjonalisering. Det er et økende behov for juridisk kompetanse på en rekke samfunnsområder; i offentlig forvaltning, i privat næringsliv og i organisasjoner. Studieprogrammet bidrar til å dekke et behov for juridisk kompetanse i privat og offentlig administrativ virksomhet utenfor rettsapparatet og rettshjelpsordninger.

Bachelorprogrammet i rettsvitenskap har to fordypningsretninger:
A) Fordypning i Offentlig forvaltning med hovedvekt på helse- og sosialrett
Her vil man vektlegge emner som:
- Retten til helse- og sosialhjelp
- Autonomi og tvang i helse- og sosialomsorgen
- Sosiale menneskerettigheter og velferdsstat
-

B) Fordypning i Næringslivjuss
Her vil man ha anledning til å særlig gå inn på:
- Selskapsrett
- Skatterett

Innpassing / - overgangsordninger:
Studenter med eksamener i juridiske emner fra andre utdanningsinstitusjoner kan, etter opptak til bachelorprogrammet i rettsvitenskap, søke innpass for disse eksamenene ved Universitetet i Stavanger. Søknaden leveres ved semesterstart, og må dokumenteres med karakterutskrift og emnebeskrivelser/fagplan. Hver søknad blir behandlet individuelt.

Arbeids- og undervisningsformer
I dette studieprogrammet blir det brukt varierte arbeidsformer som forelesninger, seminar, gruppearbeid, oppgaveskriving og oppgavegjennomgang. I de fleste emnene stilles det krav om

flere obligatorisk skriftlig arbeid før studenten kan melde seg opp til eksamen. Se emneomtale av hvert enkelt emne.

Vurderingsformer
Vurderingsformene varierer fra emne til emne. Noen emner bruker underveisvurderinger, andre bare sluttvurderinger. Se emneomtalen for det enkelte emnet for å få nøyaktig angivelse av type vurdering som er valgt.

Privatister
Bachelorprogrammet i rettsvitenskap er ikke et åpent studium. Enkelte emner i studiet er likevel åpne for privatister. Hvilke emner dette gjelder, framgår av den enkelte emnebeskrivelse.

Annen informasjon
Alle emner benytter den elektroniske læringsportalen It's learning for kommunikasjon mellom lærer og student, utveksling av notater, samarbeid mellom studenter, opplysninger om opplegg mm. Det innebærer at studentene har tilgang på undervisningsmaterialet uansett hvor de befinner seg så lenge de har internettilgang.

Opptakskrav
Generell studiekompetanse.

Kvalifikasjoner
Bachelorprogrammet i rettsvitenskap retter seg mot yrkesutøvelse innen privat næringsliv, kommunal og statlig forvaltning og innen organisasjonslivet.

Studentevaluering
Studentevaluering av emnene i programmet vil bli gjennomført i henhold til SV-fakultetets evalueringssystem.

Utenlandsopphold
Studenter med opptak på bachelorprogrammet i rettsvitenskap har muligheter for utvekslingsopphold i 3. studieår.

Kontaktinformasjon
Handelshøgskolen ved UiS, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Telefon: 51 83 15 55. E-post: post@uis.no

Emneplan for studenter med opptak høsten 2011

	Høst			Vår		
1. år	SVEXPHIL (10)	SVEXFAC (10)	BSS280 Forvaltningsrett I (10)	BRV100 Familie- og barnerett (10)	BRV110 Kontraktsrett I (10)	BRV120 Juridisk metode I (10)
2. år	BRV320 Juridisk metode II (10)	BRV200 Norske og internasjonale rettslige institusjoner (15)	BRV330 Rettshistorie (5)	BRV220 Erstatningsrett (10)	BSS270 Arbeidsrett (10)	BRV230 Internasjonale menneskerettigheter (10)
3. år	Studenter kan velge mellom 2-fordypningsområder: - Næringslivsjuss: BRV340 Selskapsrett, BRE360 Skatterett, BRV350Tingsrett - BRV300 Offentlig forvaltning med hovedvekt på helse- og sosialrett. , BRV350 Tingsrett			BRV310 Kontraktsrett II (15)	BRV210 Forvaltningsrett II (15)	

DEL II: EMNEBESKRIVELSER

SVEXPHIL Ex. Phil (Examen philosphicum)

Emnekode: SVEXPHIL – 4
Emnenavn: Exphil/examen philosophicum
Emnets engelske navn
Studiepoeng : 10
Semester: Høst
Fagperson(er): Tarjei Mandt Larsen
Studierett: Studenter med opptak til Bachelorprogram i rettsvitenskap.
Forkunnskapskrav
Anbefalte forkunnskapskrav

Introduksjon

Formål
Emnet skal introdusere studentene for noen av de mest sentrale spørsmålene vedrørende menneskelig erkjennelse og moralsk og politisk praksis, slik disse er blitt stilt i løpet av filosofiens historie og slik de stilles i dag. Emnet skal videre gi studentene en elementær innføring i vitenskapelig tenking. Et overordnet mål med emnet er å øke studentenes evne til å reflektere over innholdet i det faglige stoffet de studerer. Det er videre et mål at studentene skal oppøves i å se likheter og ulikheter mellom forskjellige fagtradisjoner, samt stimuleres til respekt for andre fagområder enn deres eget.

Læringsutbytte

Etter fullført studium forventes det at studentene skal:
- ha kunnskap om grunnleggende filosofiske problemstillinger som drøftes innen disipliner som kunnskapsteori, vitenskapsfilosofi, etikk og politisk filosofi
- ha kunnskap om grunnleggende kunnskaps- og vitenskapsfilosofiske begreper og teorier
- ha kunnskap om grunnleggende filosofiske begreper og teorier om moralsk og politisk praksis med henblikk på samspillet mellom individ og samfunn
- kunne reflektere selvstendig rundt grunnleggende problemstillinger som drøftes innen disipliner som kunnskapsteori, vitenskapsfilosofi, etikk og politisk filosofi
- kunne drøfte påstander og argumentere selvstendig for egne konklusjoner
- ha kunnskap om de ulike vitenskapenes likheter og forskjeller, fellesgrunn og egenart

Innhold

Emnet er innrettet mot to hovedtyper av problemstillinger:

Teoretisk-filosofiske problemstillinger

Kurset gir en innføring i ulike syn på hva som grunnleggende sett eksisterer, kunnskap, vitenskap, forståelse og språk. Pensum vil til en viss grad bli vinklet mot forsknings- og kunnskapstradisjoner som er aktuelle innenfor de respektive bachelorprogrammene.

Praktisk-filosofiske problemstillinger:

Kurset er en innføring i etiske teorier, etisk argumentasjon og politisk filosofi. Sentrale ideer fra moralfilosofi og politisk filosofi vil presenteres og diskuteres for å kaste lys over viktige etiske spørsmål. Pensum vil til en viss grad bli vinklet mot forsknings- og kunnskapstradisjoner som er aktuelle innen de respektive bachelorprogrammene.

Arbeidsformer
Forelesninger á 12 x 12 timer, lærerassistert gruppearbeid á 6 x 2 timer, selvstudium.

Gruppearbeidet skal forberede studentene både på flervalgsprøven og hjemmeeksamen. Det vil være tematisk knyttet til forelesningene og vil bli lagt opp med utgangspunkt i at disse følges.

Prøveformer
Hjemmeeksamen, 7 dager. Bokstavkarakter A-F.
Flervalgsprøve, 1 time. Bestått/ikke bestått.

Angående flervalgsprøve: Studenter med særskilte behov kan få anledning til å benytte maskinskrevne notater mot fremvisning av legeerklæring.

Angående hjemmeeksamen: Besvarelsen skal ha en lengde på 2300 ord +/- 10%, alt inkludert. Den skal leveres både elektronisk og i to papirkopier.

Litteratur/pensum

1) N. Gilje, T. Lavik, K. Fjørtoft, L. Fr.H. Svendsen og S. Säätelä (2011): *Filosofi og vitenskapsteori til Exphil*. Oslo: Universitetsforlaget.

Inneholder utdrag fra følgende tekster:

a) N. Gilje og H. Grimen (1993): *Samfunnsvitenskapenes forutsetninger*. Oslo: Universitetsforlaget.

b) T. Lavik og K. Fjørtoft (2008): *Filosofi for samfunnsvitere*. Oslo: Universitetsforlaget.

c) L. Fr.H. Svendsen & S. Säätelä (2007): *Det sanne, det gode og det skjønne*. Oslo: Universitetsforlaget.

2) B. Thommessen og J. Wetlesen (1996). *Etisk tenkning. En historisk og systematisk innføring*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

3) *Kompendium til SVEXPHIL 4, 6 og 8* (2011).

Det tas forbehold om enkelte justeringer i litteratur/ pensum. Eventuelle justeringer publiseres på It`s learning senest innen semesterstart.

Privatister
Ikke åpen for privatister.

Studiepoengreduksjon

Studentevaluering
Rutiner for studentevaluering foregår i tråd med UiS/kvalitetssystemet og fakultetets årsplan.

Ansvarlig fakultet og institutt
Handelshøgskolen ved UiS, Det samfunnsvitenskapelige fakultet,. Telefon: 51 83 15 55. E-post: post@uis.no

SVEXFAC/JURIDISK FORPRØVE

Emnekode: SVEXFAC
Emnenavn: Juridisk forprøve
Emnets engelske navn
Studiepoeng: 10
Semester: Høst
Fagperson(er): Kathrine Sevheim
Studierett: Studenter med opptak til Bachelorprogram i rettsvitenskap.
Forkunnskapskrav: Ingen
Anbefalte forkunnskapskrav: Ingen

Læringsutbytte
Etter fullført og bestått eksamen i emnet skal kandidaten
- kunne redegjøre for en prinsipiell forståelse for forholdet mellom rett og samfunn, herunder
- redegjøre for de sentrale institusjonene i det norske rettssystemet
- forklare sammenhengen mellom norsk og internasjonal rett
- redegjøre for rettsstatens ide, sentrale prinsipper og verdigrunnlag
- redegjøre for hvordan retten fungerer i et samfunn
- redegjøre for hva som kjennetegner rettsanvendelse
- drøfte prinsipielle sider ved rettsutviklingen i et samfunn
- drøfte spørsmål knyttet til rettens legitimitet
- kunne formidle denne forståelsen på en selvstendig, balansert og nyansert måte, både muntlig og i en strukturert skriftlig fremstilling
- kunne redegjøre for grunnleggende juridisk metode
- kunne forklare hva et rettsspørsmål er
- kunne søke etter juridisk kunnskap på egen hånd, både elektronisk og gjennom bruk av bibliotek
- kunne bidra aktivt i diskusjoner om samspillet mellom rett og samfunn

Innhold
Juridisk forprøve er en introduksjon til jusstudiet.

Arbeidsformer
Forelesninger, seminarerdeltakelse, obligatorisk innleveringsoppgaver.

Arbeidskrav/ oblig. aktivitet
Studentene må bestå obligatoriske innleveringsoppgaver for å få rett til å ta eksamen. Antall og leveringsfrist angis ved semesterstart

Prøveformer
Skriftlig eksamen. 4 timer, bokstavkarakter A-F

Litteratur/pensum
Hovedlitteratur:
- Bernt/Mæhle: Rett, samfunn og demokrati, Oslo 2007 kapittel 1-22.
Til sammen ca. 300 s.

Tilleggslitteratur:
- Bernt/Mæhle: Rett, samfunn og demokrati, Oslo 2007, kapittel 23.
- Hans Petter Graver: Rettsretorikk, Bergen 2007.
- Knophs oversikt over Norges rett, 13. utgave (Oslo 2009)
§§ 1, 6, 8 punkt I og II, 9 punkt I, 11, 12, 119, 125.
- Pål A. Bertnes og Halvor Kongshavn: Praktisk rettskildelære - juridisk informasjonssøking (Oslo 2005).
- Roald Hopsnes og Bjørn Henning Østenstad: Oppgavebok i Forvaltningsrett I (Bergen 2003) Del III Juridisk metode og oppgaveteknikk pkt. 1 - 6.
- Johs. Andenæs: Innføring i rettsstudiet, 6. utgave (Oslo 2002).
- Erik Boe: Innføring i rettsvitenskap. Juridisk tenkning og rettskildelære (Oslo, 1996).
- Torstein Eckhoff og Jan Helgesen: Rettskildelære, 5. utgave (Oslo 2001).

Privatister
Ikke åpent for privatister.

Studentevaluering
Rutiner for studentevaluering foregår i tråd med UiS/kvalitetssystemet og fakultetets årsplan.

Ansvarlig fakultet og institutt
Handelshøgskolen ved UiS, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Telefon: 51 83 15 55. E-post: post@uis.no

BSS280 FORVALTNINGSRETT I

Emnekode: BSS280
Emnenavn: Forvaltningsrett I
Studiepoeng: 10
Semester: Høst
Fagperson(er): Svein Erik Høie
Studierett: Studenter med opptak til Bachelorprogram i rettsvitenskap.
Forkunnskapskrav: Ingen
Anbefalte forkunnskapskrav: SVEXFAC Juridisk forprøve

Læringsutbytte

Etter endt kurs skal studenten ha god kunnskap om:

- forvaltningsvirksomhet og forvaltningsapparat
- kravet om rettssikkerhet i forvaltningen
- reglene om organisering, ansvarsforhold og avgjørelseskompetanse i den offentlige forvaltningen
- de rettigheter og plikter borgerne har overfor forvaltningen
- reglene om forvaltningens saksbehandling som er nedfelt i forvaltningsloven, herunder klage over forvaltningsvedtak.

Innhold

Forvaltningsrett er rettsreglene om organisering, ansvarsforhold og avgjørelseskompetanse i den offentlige forvaltningen, og om de rettigheter og plikter borgerne har overfor forvaltningen. Med offentlig forvaltning menes både organ for stat og kommune og private som tar avgjørelser på vegne av det offentlige om rettigheter eller plikter for borgerne. Dette kan være kollegiale organ, som kommunestyre, fylkesskolestyre eller styret ved Universitetet i Stavanger, eller administrative organ som rådmannen, fylkesmannen og departementene. Stortinget og domstolene er derimot ikke en del av forvaltningen.
Tema for forvaltningsrett er de generelle reglene som gjelder for hele den offentlige forvaltningen eller de største eller mest sentrale delene av denne - det som også blir kalt alminnelig forvaltningsrett. Studiet av forvaltningsretten er delt i to, Forvaltningsrett I og Forvaltningsrett II. Forvaltningsrett I tar først og fremst sikte på å gi grundig kjennskap til reglene om forvaltningens saksbehandling som er nedfelt i forvaltningsloven (herunder klage over forvaltningsvedtak, til og med fvl. § 34, mens ugyldighet og omgjøring av vedtak utenfor klagesak hører under Forvaltningsrett II). I tillegg gir forvaltningsrett I en innføring i reglene om forvaltningens kompetanse. Forvaltningsrett II bygger videre på dette, og tar sikte på å gi studentene en mer inngående kunnskap i de personelle og materielle kompetansespørsmålene, samt

virkningene av overskridelse av kompetanse og reglene om kontroll med forvaltningen (herunder omgjøring og ugyldighet)

Arbeidsformer

Forelesninger, gruppearbeid og gjennomgang/diskusjon av oppgaver

Prøveformer

Skriftlig eksamen. 6 timer, bokstavkarakter A-F

Litteratur/pensum

Hovedlitteratur:

Eckhoff og Smith: Forvaltningsrett, kap. 1-6, 11-19 (resten av boken er emner som hører til Forvaltningsrett II)

Tilleggslitteratur:

Innjord, Frode: Forvaltningsretten (§§ 110-116), i Knophs oversikt over Norges rett

Hans Petter Graver: Alminnelig forvaltningsrett

Frihagens Forvaltningsrett. Utgave 2003 eller nyere ved J F Bernt og Ø Rasmussen

Roald Hopsnes og Bjørn Henning Østenstad: Oppgavebok i forvaltningsrett I. Kursoppgaver, oppgaver for selvstudium, juridisk metode og oppgaveteknikk.

Kommentarutgaver:

Frihagen, Arvid: Forvaltningsloven bind I-II, Oslo 1986.

Frihagen, Arvid: Offentlighetsloven bind I-II, Oslo 1994.

Woxholth, Geir: Forvaltningsloven med kommentarer, 3. utg. Oslo 1999.

Tre lovkommentarer som går betydelig lengre enn læringskravene forutsetter.

Privatister

Ikke åpen for privatister.

Studiepoengreduksjon

Studentevaluering

Rutiner for studentevaluering foregår i tråd med UiS/kvalitetssystemet og fakultetets årsplan.

Ansvarlig fakultet og institutt

Handelshøgskolen er administrativt ansvarlig for emnet, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Telefon: 51 83 15 00. E-post: post@uis.no. Det faglige ansvar ivaretas av Institutt for media, kultur og samfunnsfag.

BRV100 FAMILIE- OG BARNERETT

Emnekode: BRV100
Emnets engelske navn: Family- and Child law
Studiepoeng: 10
Semester: Vår
Fagperson(er): Torbjørg Ristesund og Turid Bie
Studierett: Studenter med opptak til Bachelorprogram i rettsvitenskap
Forkunnskapskrav: Ingen
Anbefalte forkunnskapskrav: Forvaltningsrett I

Læringsutbytte
Etter endt kurs skal studenten ha;

- god oversikt over sentrale spørsmål innenfor familie- og barneretten og kunne formidle og anvende juridisk kunnskap innenfor disse områdene.
- god kunnskap om reglene om inngåelse og oppløsning av ekteskap
- god kunnskap og forståelse for reglene om formuesforholdet mellom ektefeller og delingen av formuen ved separasjon og skilsmisse
- god kunnskap og forståelse for de rettslige spørsmål som reiser seg mellom samboere både under samlivet og dersom samboerskapet oppløses.
- god kunnskap og forståelse for rettsforholdet mellom foreldre og barn, både når barnet bor sammen med foreldrene og ved samlivsbrudd; foreldreansvar, bosted, samværsrett, mekling, økonomisk underhold, bidragsplikt og barnets med- og selvbestemmelsesrett.
- god oversikt over barnevernloven; organiseringen av barnevernet i Norge, de grunnleggende prinsippene som loven bygger på, tiltakene i lovens kapittel 4 og saksbehandlingsreglene i barnevernssaker.
- kjennskap til FN`s barnekonvensjon og dens forhold til norsk rett, herunder de fire generelle prinsippene (ikke-diskriminering, barnets beste, barnets rett til liv og utvikling og barnets rett til å bli hørt), med særlig vekt på barnets beste og retten til å bli hørt.
- kjennskap til reaksjoner overfor barn og straffeprosessuelle regler som kommer til anvendelse når barn begår straffbare handlinger

Innhold
Emnet omhandler rettsforholdet mellom ektefeller og samboere, samt hovedlinjer i rettsforholdet mellom barn og foreldre. I tillegg vil andre sentrale spørsmål som gjelder barns rettslige stilling bli behandlet.

Reglene i ekteskapsloven og barneloven vil danne en ramme rundt faget. Reglene om inngåelse og oppløsning av ekteskap, de økonomiske rettsvirkningene av inngåelse av ekteskap og delingen av ektefellenes formue ved separasjon og skilsmisse vil stå sentralt. Rettsforholdet mellom samboere vil også bli vektlagt.

Når det gjelder forholdet mellom foreldre og barn, vil barnelovens regler om foreldreansvar, hvor barnet skal bo fast etter samlivsbrudd, reglene om samværsrett, økonomisk underhold av barn og barnets med- og selvbestemmelsesrett være sentralt.

Videre vil emnet omfatte en innføring i barnevernsloven samt relevante artikler i FN`s barnekonvensjon. Barnets rettsstilling i forbindelse med straffbare handlinger begått av barn vil også bli behandlet.

Arbeidsformer
Forelesninger, seminarerdeltakelse, obligatorisk innleveringsoppgaver.

Arbeidskrav/ oblig. aktivitet
Studentene må bestå obligatoriske innleveringsoppgaver for å få rett til å ta eksamen. Antall og leveringsfrist angis ved semesterstart

Prøveformer
Skriftlig eksamen. 4 timer, bokstavkarakter A-F

Litteratur/pensum
Hovedlitteratur:
Peter Lødrup og Tone Sverdrup: "Oversikt over familieretten", Cappelen Damm Akademisk, Oslo 2011 (144 sider)
Peter Lødrup og Tone Sverdrup: "Familieretten" Cappelen Damm Akademisk, Oslo 2009 (utdrag)
Gudrun Holgersen: "Barnerett". Høyskoleforlaget, Kristiansand 2008 (utdrag)
Njål Høstmælingen m.fl: "Barnekonvensjonen – barns rettigheter i Norge, Universitetsforlaget , Oslo 2008 (utdrag)
Asbjørn Kjønstad og Aslak Syse: "Velferdsrett I" ,Gyldendal Akademisk , 4. utgave, Oslo 2008 (utdrag)
Asbjørn Kjønstad og Aslak Syse: "Velferdsrett II", Gyldendal Akademisk, 3. utgave, Oslo 2008 (utdrag)
NOU 2008:15 "Barn og straff" (Utdrag)

Privatister
Ikke åpen for privatister.

Studentevaluering
Rutiner for studentevaluering foregår i tråd med UiS/kvalitetssystemet og fakultetets årsplan.

Ansvarlig fakultet og institutt
Handelshøgskolen ved UiS, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Telefon: 51 83 15 55. E-post: post@uis.no

BRV110 Kontraktsrett 1

Emnekode: BRV110
Emnenavn: Kontraktsrett 1.
Emnets engelske navn
Studiepoeng: 10
Semester: Vår
Fagperson(er)
Studierett: Studenter med opptak til Bachelorprogram i rettsvitenskap.
Forkunnskapskrav: Ingen
Anbefalte forkunnskapskrav: Ingen

Læringsutbytte
Etter fullført og bestått eksamen i emnet forventes det at kandidaten
- kan analysere og forstå de rettsregler og prinsipper som må anvendes for å avgjøre om en person er bundet kontraktsrettslig, særlig knyttet til avtaleinngåelse;
- kan analysere og forstå de rettsregler og prinsipper som må anvendes for å fastlegge innholdet av et kontraktsrettslig bindende utsagn, særlig knyttet til avtaletolking;
- kan analysere og forstå de rettsregler og prinsipper som må anvendes for å avgjøre om et kontraktsrettslig bindende utsagn er ugyldig, særlig knyttet til reglene om rettslig handleevne (habilitet), tilblivelsesmangler (falsk, tvang, svik, uredelighet ol), lovstrid og lignende ufravikelighetsregler;
- kan analysere og forstå regler om at urimelige avtaler ikke kan gjøres gjeldende, særlig knyttet til avtaleloven § 36;
- kan analysere og forstå reglene om representasjon, dvs. reglene om binding ved bruk av fullmektiger og andre representanter;
- har kunnskap om hovedtrekk i den internasjonale utvikling i kontraktsretten som kan få betydning for norsk kontraktsrett.

Det nærmere studium av kontrakters innhold når det bl.a. gjelder lovgivningen om kjøp og andre spesielle avtaletyper er lagt til kontraktsrett II

Innhold
Kontraktsretten er først og fremst læren om - og i hvilken utstrekning - den enkelte kan binde seg selv, f.eks. til å betale penger, levere en vare(en naturalytelse), eller yte en tjeneste. Adgangen til binding følger av den private autonomi, som er en ulovfestet regel. Bindingen innebærer at forpliktelsene en part påtar seg, om nødvendig kan håndheves av rettsapparatet. Avtalefriheten er en konsekvens av den private autonomi.

Bindingen kan være ubetinget, ved at den som binder seg ikke stiller betingelser, f.eks. gaver til humanitære organisasjoner. Bindingen kan alternativt være betinget. Den som binder seg, forplikter seg i så fall på vilkår av at også den annen part binder seg. En typisk betingelse er at den annen part må yte et vederlag. Plikt til å yte en vare eller en tjeneste kan gjøres betinget av at mottakeren yter et vederlag i penger. Plikt til å yte penger kan gjøres betinget av vederlag i form av en vare eller tjeneste. De fleste avtaler, eller synonymt kontrakter, er slike gjensidige disposisjoner - rettsforhold der begge partene har bundet seg, men bindingen er betinget av at

den annen part yter et vederlag. Hovedproblemene i kontraktsretten er om partene er bundet, og hvis ja, innhold og virkninger av slik binding.

Arbeidsformer
Forelesninger, seminarerdeltakelse, obligatorisk innleveringsoppgaver.

Arbeidskrav/ oblig. aktivitet
Studentene må bestå obligatoriske innleveringsoppgaver for å få rett til å ta eksamen. Antall og leveringsfrist angis ved semesterstart

Prøveformer
Skriftlig eksamen. 4 timer, bokstavkarakter A-F

Litteratur/pensum
Hovedlitteratur:
Johan Giertsen: Avtaler. Bergen 2006.

Tilleggslitteratur:
Jo, Hov/Alf Petter Høgberg: Alminnelig avtalerett. Oslo 2009 og Woxholth, Avtalerett, 7. utgave. Oslo 2009.

I tillegg til denne litteratur, vil det bli lagt vekt på studium av annet kildemateriale, særlig rettsavgjørelser.

Privatister
Emnet er ikke åpent for privatister.

Studiepoengreduksjon

Studentevaluering
Rutiner for studentevaluering foregår i tråd med UiS/kvalitetssystemet og fakultetets årsplan.

Ansvarlig fakultet og institutt
Handelshøgskolen ved UiS, Det samfunnsvitenskapelige fakultet,.Telefon: 51 83 15 55. E-post: post@uis.no

BRV120 JURIDISK METODE

Emnekode: BRV120
Emnenavn: Juridisk metode.
Emnets engelske navn
Studiepoeng: 10
Semester: Vår
Fagperson(er)
Studierett: Studenter med opptak til Bachelorprogram i rettsvitenskap.
Forkunnskapskrav: Opptak til studieprogrammet.
Anbefalte forkunnskapskrav: Ingen

Læringsutbytte
Etter at kurset er gjennomført skal studenten kunne;
- redegjøre for sentrale relevans-, slutnings- og vekt-/harmoniseringsprinsippet
- redegjøre for prinsippene for lovtolking, prinsippene for anvendelse av ulovfestet rett og prinsippene for regeldanning på "lovtomt" område
- redegjøre for prinsippene for løsning av tilfeller av motstrid mellom rettsregler

Innhold
Kurset tar for seg rettskildeprinsippene, som er de prinsippene, normene og retningslinjene som må anvendes ved besvarelsen av rettsspørsmål. I faget juridisk metode blir rettskildeprinsippene studert, mens man i andre fag anvender rettskildeprinsippene. Kursets hovedfokus er rettet mot relevans-, slutnings- og vekt-/harmoniseringsprinsippene, men også andre rettskildeprinsipper vil bli omtalt.

Arbeidsformer
Forelesninger, seminarerdeltakelse, obligatorisk innleveringsoppgaver.

Arbeidskrav/ oblig. aktivitet
Studentene må bestå obligatoriske innleveringsoppgaver for å få rett til å ta eksamen. Antall og leveringsfrist angis ved semesterstart

Prøveformer
Skriftlig eksamen. 4 timer, bokstavkarakter A-F

Litteratur/pensum
Innføringslitteratur:
- Knophs oversikt over Norges rett, 13. utgave, 2009 § 2 (ca. 23 sider)

Hovedlitteratur:
- Mads Henry Andenæs: Rettskildelære, Oslo 1997 (2. opplag, uendret opptrykk 2003) kap. 1 - 21 (ca. 160 sider)
- Carl August Fleischer: Rettskilder og juridisk metode, Oslo 1998 kap. 20 og 21 (ca. 45 sider)
- Gunnar Aasland: Noen betraktninger om rettskildespørsmål i Høyesteretts praksis, i JV 2000 s. 157-179

- Magnus Aarbakke: Harmonisering av rettskilder, i TfR 1966 s. 499-518
Ken Uggerud: Domsanalyse og domskritikk, Oslo 2008 kap. I og II (ca. 40 sider)
Tilleggslitteratur:
- Nils Nygaard: Rettsgrunnlag og standpunkt, Bergen, 2. utgave, 2004
- Torstein Eckhoff og Jan Helgesen: Rettskildelære, Oslo, 5. utgave, 2001

Privatister
Ikke åpen for privatister

Studentevaluering
Rutiner for studentevaluering foregår i tråd med UiS/kvalitetssystemet og fakultetets årsplan.

Ansvarlig fakultet og institutt
Handelshøgskolen ved UiS, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Telefon: 51 83 15 55. E-post: post@uis.no

BRV200 NORSKE OG INTERNASJONALE RETTSLIGE INSTITUSJONER

Emnekode: BRV200
Emnenavn: Norske og internasjonale rettslige institusjoner
Emnets engelske navn
Studiepoeng: 15
Semester: Vår
Fagperson(er): Chirstian Børge Sørensen
Studierett: Studenter med opptak til Bachelorprogram i rettsvitenskap.
Forkunnskapskrav: Ingen
Anbefalte forkunnskapskrav: Ingen

Læringsutbytte
Studentene skal både i skriftlig og muntlig form kunna drøfte teoretiske og praktiske rettsspørsmål innenfor følgende emneområde:
1) Et hovedemne er de grunnleggende norske rettsreglene om staten og de sentrale statsmaktene.
Når kurset er gjennomført skal studentene kunne gjøre greie for forholdet mellom statsmaktene og de konstitusjonelle prinsippene som regulerer dette, særlig parlamentarismen. På denne bakgrunnen skal en kunne gjøre greie for rettskildene i statsforfatningsretten og bruke disse på en metodisk god måte.
Studentene skal særlig kunne gjøre greie for og ta stilling til rettsspørsmål som gjelder:
- Stortinget sin kompetanse når det gjelder lovgiving, tillatelser og skattlegging.
- Regjeringen sine oppgaver og generelle kompetanse, samt regjeringen sin særlige kompetanse når det gjelder utenriksstyre.
- Prinsippet om domstolene sin uavhengige stilling.

2) Et annet hovedemne er reglene i folkeretten om forholdet mellom stater og om mellomstatlige organisasjoner.
Når kurset er gjennomført skal studentene kunne gjøre greie for og gjøre bruk av de viktigste rettskildene i folkeretten. Studentene skal også kunne gjøre greie for hovedprinsippene for folkeretten sin stilling i norsk rett, og kunne bruke disse i rettslig problemløsing.
Studentene skal særlig kunna gjøre greie for og ta stilling til rettsspørsmål som gjelder:
- Hva som kjennetegner en stat og reglene om statsterritorium og jurisdiksjon.
- Reglene om inngåelse og tolking av traktater
- Reglene om statlig maktbruk og intervensjon.
- Tvisteløsning ved den internasjonale domstolen.
- De formålene og prinsippene som FN bygger på, samt kompetansen til Tryggingsrådet.

3) Et tredje hovedemne er de rettslige institusjonene og regeldanningen innenfor den europeiske unionen (EU) og det europeiske økonomiske samarbeidsområdet (EØS).
Når kurset er gjennomført skal studentene kunne gjøre greie for det folkerettslige grunnlaget for EU-samarbeidet og de sentrale EU-institusjonene sine oppgaver og kompetanse. De skal også kunne gjøre greie for lovgivingsprosessene innenfor EU.
Studentene skal videre kunne gjøre greie for hovedtrekkene ved EØS-avtalen og institusjonene innenfor EØS-samarbeidet. De skal også kunne gjøre greie for lovgivingsprosessen innenfor EØS,

fram til EU-regler ble en del av norsk rett, og vise kjennskap til overvåkningssystemet innenfor EØS

Innhold
Kurset handler om de viktigste rettslige institusjonene, nasjonalt og internasjonalt. Når kurset er gjennomført skal studentene kunna gjøre greie for det dynamiske samspillet mellom statsmaktene og mellom nasjonal og internasjonal rett og hvordan dette virker inn på utformingen av og tolkingen av retten. En skal også kunne reflektere over samspillet mellom makt, politikk og rett.

Arbeidsformer
Forelesninger, seminarerdeltakelse, obligatorisk innleveringsoppgaver.

Arbeidskrav/ oblig. aktivitet
Studentene må bestå obligatoriske innleveringsoppgaver for å få rett til å ta eksamen. Antall og leveringsfrist angis ved semesterstart

Prøveformer
Skriftlig eksamen. 6 timer, bokstavkarakter A-F

Litteratur/pensum
Hovedlitteratur:
- Johs. Andenæs, Statsforfatningen i Norge, 10. utgave ved Arne Fliflet, 2006, kap. 1-5, 7-10, 16-17, 23-29, 31-40, 43 og 44.4.
- Morten Ruud og Geir Ulfstein: Innføring i folkerett, 3. utgave 2006, kap. 1, kap. 3-6, kap. 7 punkt 1-3 og 6, kap. 8-9, kap. 10 punkt 1-4.1, kap. 11, kap. 12 punkt 1-2 og kap. 18.
- Fridjof Frank Gundersen: "EU etter Lisboa-traktaten. Institusjoner, rettssystem og rettsregler", 2010, kap. 1-5, kap. 7-8 og kap. 28 punkt 1.
- Fredrik Sejersted m fl,: EØS-rett, 2. utg. 2004, kap. 1, kap. 2 punkt 2 og 3, kap. 4, kap. 6, kap. 7 punkt 1 og 3, kap. 8-9 og kap. 14.

Tilleggslitteratur:
- Eivind Smith, Konstitusjonelt demokrati, Fagbokforlaget 2009 (særleg punkt VI.3.2.2 (s. 210-211) om avskaffinga av Odelstinget og Lagtinget, punkt VI.3.5.2 (s. 224-226) om den nyevedtaksprosessen for formelle lover ogpunkt VII.3 (s. 287-294) om den nye riksrettsordninga).
- Per Stavang: Parlamentarisme og folkestyre, 4. utg. Fagbokforlaget 2002.
- NOU 1999:19 (Domstolene i samfunnet) kap. 5.JUS122
- Antonio Cassese, International Law, 2. utg. Oxford University Press 2005.
- Knut Einar Skodvin, "Defying the Odds - Legal Culture and International Law", i Sunde og Skodvin (reds.), Rendezvous of European Legal Cultures, Fagbokforlaget 2010.
- Margot Horspool og Matthew Humphreys, European Union Law, 6. utgave, Oxford University Press 2010.
- Halvard H. Fredriksen, "One Market, Two Courts: Legal Pluralism vs. Homogeneity in the European Economic Area" (2010) 79 Nordic Journal of International Law s. 481-499

Privatister

Ikke åpen for privatister.

Studentevaluering
Rutiner for studentevaluering foregår i tråd med UiS/kvalitetssystemet og fakultetets årsplan.

Ansvarlig fakultet og institutt
Handelshøgskolen ved UiS, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Telefon: 51 83 15 55. E-post: post@uis.no

BRV210 FORVALTNINGSRETT II

Emnekode: BRV210
Emnenavn: Forvaltningsrett II
Studiepoeng: 15
Semester: Høst
Fagperson(er): Kathrine Sevheim
Studierett: Studenter med opptak til Bachelorprogram i rettsvitenskap.
Forkunnskapskrav: Forvaltningsrett I
Anbefalte forkunnskapskrav: Norske og internasjonale rettslige institusjoner

Læringsutbytte
Etter å ha gjennomført Forvaltningsrett II skal studenten;

- ha grundig kjennskap til kravene til forvaltningsorganers organisering og til personelle kompetansespørsmål
- kunne identifisere, drøfte og ta stilling til spørsmål om grensene for forvaltningsorganers kompetanse, rettsvirkningene av avgjørelser som treffes og konsekvensene av feil og kompetansesvikt.
- kunne ta stilling til om en avgjørelse er truffet av riktig organ, og til spørsmål om instruksjons- og organisasjonskompetanse.
- kunne anvende de kravene som stilles til det rettslige grunnlaget for forvaltningsavgjørelser og til de faktiske og vurderingsmessige premissene for slike, særlig sentralt står her legalitetsprinsippet og de rettslige kravene til utøving av forvaltningsskjønnet («forvaltningens frie skjønn»)
- ha god kjennskap til forvaltningsorganets kompetanse til å fastsette vilkår, gi tilsagn om fremtidig myndighetsutøving, eller slutte avtaler som ledd i forvaltningsvirksomhet
- kunne beherske og anvende rettsreglene om virkningene av kompetanseoverskridelse, herunder spørsmål om ugyldighet og erstatning, og reglene om rettslig kontroll og overprøving av forvaltningsvedtak
- kjenne til og kunne anvende sentrale folkerettsregler som setter skranker for forvaltningens kompetanse.

Innhold
Forvaltningsrett er rettsreglene om organisering, ansvarsforhold og beslutningsmyndighet i den offentlige forvaltningen, om prosedyrer for behandling av saker, og om de rettighetene og pliktene borgerne har i forholdet til forvaltningen. Den offentlige forvaltningen er både statlige og kommunale organ, og en del forvaltningsrettsregler kommer til anvendelse også for selvstendige rettslige enheter som selskaper, stiftelser og lignende når disse er kontrollert av stat eller kommune. Stortinget og domstolene er offentlige organ, men er ikke en del av forvaltningen.

Temaet for forvaltningsrett er i første rekke generelle regler som gjelder for hele den offentlige forvaltningen, eller de største og mest sentrale delene av denne - den alminnelige forvaltningsrett. Men det gis også innføring i særregler på utvalgte spesialområder.
Studiet av forvaltningsretten delt i to.

Forvaltningsrett I leses i første studieår og tar først og fremst sikte på å gi grundig kjennskap til reglene om forvaltningens saksbehandling og om klage og omgjøring, i hovedsak bestemmelsene i Forvaltningsloven. I tillegg gir Forvaltningsrett I en første innføring i hovedtrekkene i den alminnelige forvaltningsretten. Forvaltningsrett II bygger videre på dette, og tar sikte på å gi studentene en mer inngående kunnskap i de personelle og materielle kompetansespørsmålene, samt virkningene av overskridelse av kompetanse. I faget tas også opp enkelte spesialemner som er egnet til å illustrere prinsipielle spørsmål, eller som er av stor samfunnsmessig betydning.

Arbeidsformer
Forelesninger, seminarerdeltakelse, obligatorisk innleveringsoppgaver.

Arbeidskrav/ oblig. aktivitet
Studentene må bestå obligatoriske innleveringsoppgaver for å få rett til å ta eksamen. Antall og leveringsfrist angis ved semesterstart

Prøveformer
Skriftlig eksamen. 4 timer, bokstavkarakter A-F

Litteratur/pensum
Hovedlitteratur:
Torstein Eckhoff og Eivind Smith, Forvaltningsrett, 9. utgave. Universitetsforlaget 2010.

Tilleggslitteratur / alternativ litteratur
Hans Petter Graver, Alminnelig forvaltningsrett, 3. utgave. Universitetsforlaget 2007.

Privatister
Emnet er ikke åpent for privatister.

Studentevaluering
Rutiner for studentevaluering foregår i tråd med UiS/kvalitetssystemet og fakultetets årsplan.

Ansvarlig fakultet og institutt
Handelshøgskolen ved UiS, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Telefon: 51 83 15 55. E-post: post@uis.no

BRV220 ERSTATNINGSRETT

Emnekode: BRV220
Emnenavn: Erstatningsrett
Emnets engelske navn
Studiepoeng: 10
Semester: Høst
Fagperson(er): Katrine Sevheim
Studierett: Studenter med opptak til Bachelorprogram i rettsvitenskap.
Forkunnskapskrav: Ingen
Anbefalte forkunnskapskrav: Ingen

Læringsutbytte
Etter gjennomført kurs skal studenten:
- kunne gjøre rede for viktige erstatningsrettslige begreper og anvende viktige erstatningsrettslige prinsipper og regler på juridisk forsvarlig måte.
- kunne vise gjennom praktisk juridisk problemløsning at han/hun har tilegnet seg grunnleggende materielle kunnskaper i erstatningsrett.
- kunne anvende anerkjent juridisk metode til å analysere praktisk aktuelle erstatningsrettslige problemstillinger, herunder drøfte, argumentere og selvstendig ta standpunkt til problemløsningen.
- kunne arbeide i gruppe med andre som en deltaker som bidrar aktivt til en akademisk diskusjon av praktiske erstatningsrettslige problemstillinger med teoretiske implikasjoner.
- kunne drøfte erstatningsrettslige spørsmål i et rettspolitisk perspektiv, samt relatere norsk erstatningsrett til erstatningsretten på europeisk nivå.
- kunne formulere erstatningsrettslige argumenter og slutninger så vel muntlig som skriftlig.

Studenten skal ha tilegnet seg
- dyp forståelse og gode kunnskaper innenfor emnene skadebegrep, ansvarsgrunnlag, årsakssammenheng og skadelidtes forhold (herunder skadelidtes medvirkning).
- praktisk anvendbar forståelse og kunnskap innenfor emnene utmåling, lempning, solidaransvar og regress, forholdet mellom erstatning og trygde- og forsikringsdekning, erstatningskravets forfall og foreldelse, samt den europeiske innvirkning på norsk erstatningsrett.

Innhold
Kurset tar sikte på å gi studentene en grunnleggende og god forståelse for de sentrale vilkårene for erstatning utenfor kontraktforhold. Tyngdepunktet i kurset omhandler grunnvilkåret om ansvarsgrunnlag.

Erstatningsreglene bygger på en forutsetning om at skaden blir hvor den rammer. Ansvarsgrunnlagene inneholder retningslinjene for den begrunnelse som tilsier at den påståtte skadevolderen skal bære det økonomiske tapet som følge av skaden istedenfor den skadelidte. Kurset behandler også de to øvrige grunnvilkårene for erstatning, årsakssammenheng og erstatningsmessig skade.

Grunnvilkåret om årsakssammenheng innebærer et krav om at det må foreligge en faktisk årsakssammenheng mellom den ansvarsbetingende forhold og skaden. Den påståtte

skadevolderen blir bare ansvarlig hvis konkrete årsaksfaktoren er så vidt vesentlig i årsaksbildet at det er rimelig å knytte ansvar til den. Ansvaret kan imidlertid falle bort om en skadefølge anses for fjern og avledet.

Det tredje grunnvilkåret forutsetter at den skade som er påført knytter seg til en interesse på skadelidte hånd som erstatningsrettslig vernet. Det kreves som en hovedregel at skaden har ført til et økonomisk tap. Kurset omhandler hovedsakelig konkrete typetilfeller knyttet til personskadeerstatning.

Kurset omhandler også sentrale regler om reduksjon av erstatningssummen. Hvis skadelidte har medvirket til skaden, vil erstatningsbeløpet kunne avkortes med hjemmel i en særskilt lovfestet regel om skadelidtes medvirkning i skadeerstatningsloven § 5-1. Videre kan dette beløpet igjen reduseres med hjemmel i lempingsregelen i skadeerstatningsloven § 5-2.

Reglene om erstatning utenfor kontrakt er i hovedsak ulovfestede og baseres på de retningslinjer som kan utledes fra høyesterettspraksis. Et mål med kurset er derfor at studentene skal kjenne til og analysere sentrale høyesterettsdommer på erstatningsrettens område. I tillegg er, som nevnt, enkelte regler lovfestet i skadeerstatningsloven av 1969. Dette gjelder også sentrale prinsipper for utmåling. Kurset tar sikte på å gi en oversikt over de sentrale prinsipper for utmåling av personskade.

Arbeidsformer
Forelesninger, seminarerdeltakelse, obligatorisk innleveringsoppgaver.

Arbeidskrav/ oblig. aktivitet
Studentene må bestå obligatoriske innleveringsoppgaver for å få rett til å ta eksamen. Antall og leveringsfrist angis ved semesterstart

Prøveformer
Skriftlig eksamen. 4 timer, bokstavkarakter A-F

Litteratur/pensum
Hovedlitteratur:
- Nils Nygaard: Skade og ansvar 6. utgave 2007 kap. 1, kap. 2, kap. 3. I, II, III 1-4 (s. 59-114), kap. 3. IV 2-3 (s. 124-126,129-132), kap. 3. V. 4 (s. 146-148), kap. 3. VII 1 (s. 164-167), kap.4 I, II, III, IV., 1-2 (s. 283-287), kap. 4. V 1-5 (s. 303-312), kap. 5, kap. 6. I 1-5 (s. 385-394), kap. 6. II, III 1-4 (s. 411-420), IV.
- Peter Lødrup: Lærebok i erstatningsrett, 6. utgave Oslo 2009 kap. 5 IV, kap. 8 X.
- Are Stenvik: Erstatningsrettens internasjonalisering, Tidsskrift for Erstatningsrett 2005 s. 33-61.
Tilleggslitteratur:
- Peter Lødrup: Lærebok i erstatningsrett, 6. utgave 2009.

Privatister
Ikke åpen for privatister

Studentevaluering

Rutiner for studentevaluering foregår i tråd med UiS/kvalitetssystemet og fakultetets årsplan.

Ansvarlig fakultet og institutt

Handelshøgskolen ved UiS, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Telefon: 51 83 15 55. E-post: post@uis.no

BSS270 ARBEIDSRETT

Emnekode: BSS270
Emnenavn: Arbeidsrett
Emnets engelske navn
Studiepoeng: 10
Semester: Høst
Fagperson(er): Svein Erik Høye
Studierett: Studenter med opptak til Bachelorprogram i rettsvitenskap
Forkunnskapskrav: Ingen
Anbefalte forkunnskapskrav: Ingen

Læringsutbytte
Etter fullført emne skal studenten ha kunnskap om hovedreglene om forholdet mellom en arbeidsgiver og en arbeidstaker. Her tas opp reglene om inngåelse og opphør av arbeidskontrakter og om hva arbeidskontraktene kan inneholde. Studentene skal også ha innsikt i den kollektive arbeidsrett – reglene om tariffavtalene og deres betydning, og løsning av ulike tvister og om betydningen av ulike EU-direktiver.

Innhold
Kurset starter med en kort innføring i juridisk metode. Målet er å gi studentene kjennskap til de aktuelle rettskildene, med andre ord hva en skal og kan legge vekt for å løse juridiske spørsmål. Deretter går en inn på den individuelle arbeidsretten. Det legges stor vekt på hvordan en arbeidsavtale kommer i stand og hvordan den opphører. Deretter går en inn på de ufravikelige reglene om hva en arbeidskontrakt kan inneholde. Her går en inn på reglene i arbeidsmiljøloven, reglene i ferieloven, reglene i de ulike diskrimineringslovene med mer. I kursets andre halvdel står den kollektive arbeidsretten sentralt. Her gjennomgås bl.a. reglene i arbeidstvistloven, tjenestetvistloven, lønnsnemnloven og lov om allmenngjøring av tariffavtaler.

Arbeidsformer
Forelesninger, seminarerdeltakelse, obligatorisk innleveringsoppgaver.

Arbeidskrav/ oblig. aktivitet
Studentene må bestå obligatoriske innleveringsoppgaver for å få rett til å ta eksamen. Antall og leveringsfrist angis ved semesterstart

Prøveformer
Skriftlig eksamen 5 timer, bokstavkarakter A-F,
Hjelpemidler: Lovsamling, særtrykk av lover, tariffavtaler uten kommentarer.

Litteratur/pensum
Pensum vil foreligge senest 2 uker før undervisningsstart. Mesteparten av pensum vil hentes fra
Henning Jakhelln: Oversikt over arbeidsretten 2007
Jan Fougner m.fl: Kollektiv arbeidsrett

Som tilleggslitteratur anbefales:
Thomas Benson: Arbeidsrettsboka

Stein Evju: Arbeidsrett i møte med Europa. Om Utstasjonering, tjenestedirektiv og andre direktiver. I tidsskriftet "Kritisk Juss" 2009 (35) nr. 3, s. 244-270.

Det tas forbehold om endringer.

Privatister
Ikke åpen for privatister

Studiepoengreduksjon
Arbeidsrett I (BSP230 – 1) 10sp

Studentevaluering
Rutiner for studentevaluering foregår i tråd med UiS/kvalitetssystemet og fakultetets årsplan.

Ansvarlig fakultet og institutt
Handelshøgskolen ved UiS er administrativt ansvarlig for emnet, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Telefon: 51 83 15 55. E-post: post@uis.no, Det faglige ansvar ivaretas av Institutt for media, kultur og samfunnsfag.

BRV230 INTERNASJONALE MENNESKERETTIGHETER

Emnekode: BRV230
Emnenavn: Internasjonale menneskerettigheter
Emnets engelske navn
Studiepoeng: 10
Semester: Vår
Fagperson(er)
Studierett: Studenter med opptak til Bachelorprogram i rettsvitenskap
Forkunnskapskrav: Ingen
Anbefalte forkunnskapskrav: Ingen

Læringsutbytte
Etter endt kurs skal studentene:
- ha kunnskap om hovedtrekkene ved utviklingen av det internasjonale menneskerettighetsvernet etter 1945, både på globalt og regionalt nivå
- kunne redegjøre for forskjellige konvensjonsbaserte systemer for tilsyn med statens menneskerettighetsforpliktelser
- ha grundig kunnskap om hovedtrekkene ved FNs beskyttelse av sivile og politiske rettigheter, og økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter
- ha grundig kunnskap om prinsippene for tolkning av menneskerettighetskonvensjoner, menneskerettighetenes stilling i norsk rett og forholdet til Grunnloven, statens plikt til å sikre menneskerettighetene, og hjemmelskrav og domstolskontroll ved inngrep i menneskerettighetene
- ha grundig kunnskap om følgende sivile og politiske rettigheter slik de er nedfelt i den europeiske menneskerettighetskonvensjon (EMK);
    - Retten til liv, EMK art 2
    - Vern mot tortur og annen umenneskelig eller nedverdigende behandling, EMK art 3
    - Prinsippene for lovlig frihetsberøvelse, rettferdig rettergang og dom, EMK art 5 og 6
    - Forbudet mot tilbakevirkende lover, EMK art 7
    - Vern om privat- og familieliv, EMK art 8
    - Religionsfriheten, EMK art 9
    - Ytringsfriheten, EMK art 10
    - Forsamlings- og foreningsfriheten, EMK art 11
- ha tilegnet seg dyp forståelse for ovenfor angitte prinsipper og konvensjonsbestemmelser og slik kunne utrede og løse relevante juridiske problemstillinger

Innhold
Internasjonale menneskerettigheter handler om menneskerettighetsinstrumenter på globalt og regionalt plan. Emnet gir dyp forståelse for menneskerettighetskonvensjoner og overvåkingsmekanismer, herunder FNs konvensjon for sivile og politiske rettigheter, FNs konvensjon for økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter, og Den europeiske menneskerettighetskonvensjon (EMK). Sistnevnte vil stå særlig sentralt i emnet. Menneskerettigheter er de grunnleggende krav individet kan stille til myndighetene, og innebærer både begrensninger på statenes myndighetsutøvelse, typisk at det må foreligge lovhjemmel for inngrep, for eksempel i ytringsfriheten (EMK artikkel 10), og at inngrepet ikke

må være uforholdsmessig. Skal den enkeltes rettigheter sikres effektivt, kan dessuten positive tiltak fra statens side være påkrevd: Adgang til domstolene i visse sivile saker (EMK artikkel 6) kan tilsi at den ubemidlede må tilstås fri rettshjelp. Det er i første omgang nasjonale domstolers ansvar å påse at all myndighetsutøvelse skjer i samsvar med disse prinsipper. Men svikter det her, kan saker bringes inn for enkelte internasjonale overvåkingsorganer, eksempelvis Den europeiske menneskerettighetsdomstol, som avgjør om staten har krenket menneskerettighetene.

Arbeidsformer
Forelesninger, obligatorisk seminardeltakelse, seks obligatoriske arbeidsoppgaver og én obligatorisk kursoppgave.

Arbeidskrav/ oblig. aktivitet
I løpet av kurset avholdes fire obligatoriske seminarer. I forkant av hvert seminar legges det ut to arbeidsoppgaver på it's learning. Studentene leverer oppgavene på it's learning innen en nærmere fastsatt frist. Etter fristen skal studentene kommentere hverandres besvarelser på it's learning. Faglærer kommenterer utvalgte besvarelser. Oppgavene gjennomgås på seminarene.

Studentene må levere inn minst seks av de åtte arbeidsoppgavene, og delta på minst tre av de fire seminarene, for å kunne avlegge avsluttende eksamen i emnet.

I tillegg til dette skal studentene besvare og levere inn én obligatorisk kursoppgave. Frist for innlevering og ordgrense kunngjøres på it's learning. Besvarelsen må være godkjent før studentene kan avlegge avsluttende eksamen i emnet.

Prøveformer
Skriftlig eksamen. 6 timer, bokstavkarakter A-F
Hjelpemidler: Lovsamling, traktatsamling, utskrift av traktater fra www.jus.uio.no/treaties eller annen utskrift etter særskilt godkjennelse fra faglærer

Litteratur/pensum
Hovedlitteratur:

Njål Høstmælingen: Internasjonale menneskerettigheter, Universitetsforlaget 2003, kap. 1-4

Jørgen Aall: Rettsstat og menneskerettigheter, 3. utgave, Fagbokforlaget 2011, med unntak av kap. 15, 16.4, 18, 19, 20 og 21

Tilleggslitteratur:

Njål Høstmælingen: Hva er menneskerettigheter, 2. utgave, Universitetsforlaget 2010

Morten Ruud og Geir Ulfstein: Innføring i folkerett, 4. utgave, Universitetsforlaget 2011, kap 13

Mads Andenæs og Eirik Bjørge: Menneskerettene og oss, Universitetsforlaget 2012

Dokument 16 (2011-2012): Rapport til Stortingets presidentskap fra Menneskerettighetsutvalget om menneskerettigheter i Grunnloven, avgitt 19. desember 2011, www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Dokumentserien/

Jacobs, White & Ovey: European Convention on Human Rights, 5th edition, Oxford University Press 2010

Privatister
Emnet er ikke åpent for privatister.

Studiepoengreduksjon

Studentevaluering
Rutiner for studentevaluering foregår i tråd med UiS/kvalitetssystemet og fakultetets årsplan.

Ansvarlig fakultet og institutt
Det samfunnsvitenskapelige fakultet. Institutt for helsefag er faglig ansvarlig for emnet.
Handelshøgskolen er administrativt ansvarlig for emnet
Handelshøgskolen ved UiS, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Telefon: 51 83 15 55. E-post: post@uis.no

BRV310 KONTRAKTSRETT II

Emnekode: B310
Emnenavn: Kontraktsrett II
Emnets engelske navn
Studiepoeng: 15
Semester: Høst
Fagperson(er): Roald Martinussen
Studierett: Studenter med opptak til Bachelorprogram i rettsvitenskap
Forkunnskapskrav
Anbefalte forkunnskapskrav

Læringsutbytte

1. Kunnskap
Etter at kurset er gjennomført, forutsettes deltagerne
- Å ha kjennskap til og oversikt over det komplekse rettsstoffet i kontraktsretten:
- Å ha kjennskap til rettsutviklingen i domspraksis, særlig de viktigste høyesterettsdommene:
- Å ha forståelse for ulovfestede elementer i kontraktsretten, herunder hvordan rettsregler og prinsipper forklares og vurderes i løpende kritisk dialog mellom teori og praksis:
- Å ha kjennskap til de grunnleggende prinsipper for utformning av regler om kontraktsbrudd og misligholdsbeføyelser:
- Å ha kjennskap til samspillet mellom internasjonale utviklingstrekk og norsk kontraktsrett, særlig på kjøpsområdet.

2. Mestring
Etter at kurset er gjennomført, forutsettes deltagerne å kunne analysere rettsstoffet med siktemål
- Å mestre tolkning og anvendelse av preseptoriske lovregler, med særlig vekt på spørsmål der lovteksten må ses i sammenheng med lovens eventuelle internasjonale forankring, lovtekstens forarbeider og lovformål samt domspraksis:
- Å mestre tolkning av kontrakter både på forbruker- og næringsområdet samt kunne håndtere samspill mellom deklaratorisk lov og ikke lovfestede prinsipper:
- Å kunne utrede og utlede rettsskapende bidrag fra domstolene, med særlig vekt på høyesterettspraksis:
- Å kunne skille mellom sikre og usikre løsninger og i siste tilfelle være i stand til å argumentere juridisk forsvarlig både når det gjelder den beste eller riktigste løsning - og når det gjelder hensyn som kan tale for og i mot tenkelige løsninger i gitte tilfelle.

3. Yrkesrelevant kompetanse
Etter at kurset er gjennomført, forutsettes deltagerne
- Å være i stand til å arbeide selvstendig ved håndtering av kontraktsrettslige problemer - i teoretisk utredning av hva som antas å være gjeldende rett i gitte tilfelle, i rådgivning basert på rettsstoffet og ved utenrettslig forebygging av tvister (f eks kontraktsskrivning) eller i aktuell konflikthåndtering (f eks begrunnet avgjørelse i en tvist).

Innhold

Kurset i kontraktsrett og pengekravsrett behandler vare- og tjenestekontrakter med hovedvekt på kjøpsavtaler, og har både en kunnskapsdel, en forutsetning om metodisk mestring og om evne til å gjøre selvstendige vurderinger. Kurset bygger videre på Kontraktsrett I, som omfatter avtaleinngåelse, ugyldighet og representasjon.

Tredje studieår (Kontraktsrett II) settes de kontraktsrettslige og pengekravsrettslige regler om vare- og tjenesteleveranser i fokus ved gjennomgang av kontraktspartenes plikter overfor hverandre, tolkning, problemstillinger ved kontraktsopphør og kontraktsrevisjon og misligholdslæren. Målet er mestring av artsforskjellig og til dels sterkt fragmentert og derfor uoversiktlig rettsstoff innenfor kontraktsretten og pengekravsretten. Det kan gjelde ufravikelig (preseptorisk) lovgivning i forbrukerforhold, utfyllende lovgivning i næringsforhold, prinsipper og retningslinjer for tolkning av konkrete avtaler og standardvilkår, betydningen av domspraksis (særlig Høyesteretts praksis) eller av mindre håndfaste "allmenne prinsipper".

Arbeidsformer
Forelesninger, seminarerdeltakelse, obligatorisk innleveringsoppgaver.

Arbeidskrav/ oblig. aktivitet
Studentene må bestå obligatoriske innleveringsoppgaver for å få rett til å ta eksamen. Antall og leveringsfrist angis ved semesterstart

Prøveformer
Skriftlig eksamen. 4 timer, bokstavkarakter A-F

Litteratur/pensum
Hovedlitteratur:
Jo Hov: Avtalebrudd og partsskifte (Oslo 2002)

Tilleggslitteratur:
Knophs Oversikt Over Norges Rett - 13. utg (2009) - s 218-333
Kai Krüger: Norsk kjøpsrett 4. reviderte utgave (Bergen 1999)
Viggo Hagstrøm og Magnus Aarbakke: Obligasjonsrett (Oslo 2002)
Viggo Hagstrøm: Kjøpsrett (Oslo 2005)
Erling Selvig og Kåre Lilleholt: Kjøpsrett til studiebruk (4 utg 2010)

Privatister
Ikke åpen for privatister

Studiepoengreduksjon

Studentevaluering
Rutiner for studentevaluering foregår i tråd med UiS/kvalitetssystemet og fakultetets årsplan.

Ansvarlig fakultet og institutt

Handelshøgskolen ved UiS, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Telefon: 51 83 15 55. E-post: post@uis.no

BRV320 JURIDISK METODE II

Emnekode: BRV320
Emnenavn: Juridisk metode II
Studiepoeng: 10
Semester: Høst
Fagperson(er): Christian Børge Sørensen
Studierett: Studenter med opptak til Bachelorprogram i rettsvitenskap.

Læringsutbytte
Etter at kurset er gjennomført skal studenten;
- kunne redegjøre for identifikasjon og presisering av rettsspørsmål
- kunne vise evne til å formulere en rettslig problemstilling på en riktig måte, og om nødvendig skille presist mellom flere ulike rettslige problemstillinger
- kunne redegjøre for forholdet mellom rettskildefaktorer og rettsregel
- kunne vise evne til å skille mellom de ulike rettskildefaktorenes rolle ved presiseringen av innholdet i en rettsregel
- kunne redegjøre for hvordan rettskildefaktorene fungerer som primærgrunnlag, tolkingsbidrag og støttemomenter i rettsanvendelsesprosessen
- kunne redegjøre for rettskildeprinsipper eller metodiske prinsipper
- kunne vise evne til å forklare innholdet i prinsippene som styrer bruken av rettskildefaktorene på veien frem til innholdet i en rettsregel, samt evne til å forklare innholdet i prinsippene for harmonisering av motstrid mellom rettsregler
- kunne redegjøre for lovtekst som grunnlag for å løse rettsspørsmål, og om tolking av lovtekst med tolkingsbidrag fra andre rettskildefaktorer, især forarbeider og rettspraksis.
- kunne redegjøre for regeldanning på områder uten lov, basert på analogisk eller antitetiske slutninger, alminnelige rettsgrunnsetninger eller ulike former for praksis
- kunne redegjøre for internasjonale rettskildefaktorer, og særlig om betydningen av folkerettslige regler og internasjonalt lovsamarbeid ved den norske rettsanvendelsen.
- kunne formidle forståelsen som er oppnådd på kurset, på en selvstendig, balansert og nyansert måte, både muntlig og skriftlig.
- kunne bruke forståelsen som er oppnådd på kurset, til å drøfte konkrete rettsspørsmål på høyt teoretisk nivå med juss-studenter, jurister og andre personer eller institusjoner i allmennheten.

Innhold
Juridisk metode II tar sikte på å gi studentene en forståelse for hvordan jurister tar standpunkt til rettsspørsmål - hva de bygger på, og hvordan de argumenterer. Faget er generelt og knytter seg til alle de øvrige juridiske fagene ved at tema for rettskilde- og metodelæren er hvilke kilder, hensyn og avveininger som er relevante for rettslige standpunkt, og de krav som stilles til riktige juridiske resonnementer om innholdet og anvendelsen av rettsregler. Gjennom studier av de øvrige juridiske fagene vil studentene ha tilegnet seg en praktisk beherskelse av rettskilde- og metodelæren på de ulike fagområder. Formålet med faget her er å rendyrke en fokusering på rettskilde- og metodespørsmålene og gi en bedre forståelse av karakteren av og grunnlaget for rettsanvendelsen generelt. Faget fokuserer også på likhetstrekk og variasjoner i rettskildebruken mellom de ulike rettsområder.

Juridisk metode II får derfor et mer abstrakt preg enn de fleste andre juridiske fag idet man her studerer normene bak identifiseringen, tolkingen og anvendelsen av de mer konkrete rettsreglene. En slik mer prinsipiell forståelse av disse normene er nødvendig for å at juristen skal kunne forstå karakteren av sin egen virksomhet og være i stand til å resonnere selvstendig og kritisk i forhold til andre jurister. Rettskilde- og metodelæren er derfor en viktig del av den modningsprosess juristutdanningen tar sikte på.

Arbeidsformer
Forelesninger, seminarerdeltakelse, obligatorisk innleveringsoppgaver.

Arbeidskrav/ oblig. aktivitet
Studentene må bestå obligatoriske innleveringsoppgaver for å få rett til å ta eksamen. Antall og leveringsfrist angis ved semesterstart

Prøveformer
Skriftlig eksamen. 4 timer, bokstavkarakter A-F

Litteratur/pensum
Hovedlitteratur:
- Nils Nygaard: Rettsgrunnlag og standpunkt (2004). Kapittel 1- 5, 6 I, 7, 8, 9 I, II 1-6 og IV.
De øvrige delene av boken er støtte- og fordypningslitteratur.
Tilleggslitteratur:
- Torstein Eckhoff: Rettskildelære (5. utg. 2001 v/Jan Helgesen). Kap. 1, 5, 9 og 12
- Bernt/Mæhle, Rett, samfunn og demokrati, kapitel 8 (s.177-188)
- Graver, I prinsippet prinsipiell, TfR 2006 s. 189-221
- Monsen, Om miljøhensyn på formuesrettens område, Lov og Rett 2007 s. 613-630
- Sæther Mæhle, Grenser for rettsanvendelsesskjønn, 2005, avsnitt 3.2.2.2 (s. 86-100)

Privatister
Ikke åpen for privatister.

Studiepoengreduksjon

Studentevaluering
Rutiner for studentevaluering foregår i tråd med UiS/kvalitetssystemet og fakultetets årsplan.

Ansvarlig fakultet og institutt
Handelshøgskolen ved UiS, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Telefon: 51 83 15 55. E-post: post@uis.no

BRV330 RETTSHISTORIE

Emnekode: BRV330
Emnenavn: Rettshistorie
Emnets engelske navn
Studiepoeng: 5
Semester: Høst
Fagperson(er)
Studierett: Studenter med opptak til Bachelorprogram i rettsvitenskap

Læringsutbytte
Formålet med Rettshistorie er:
- å være i stand til å analysere, forklare og diskutere hvordan en rettskultur er sett sammen med de rettskulturelle faktorene konfliktløsing, normproduksjon, rettferdighetsideal, juridisk metode, profesjonalisering og internasjonalisering
- å være i stand til å analysere, forklare og diskutere karakteren av disse rettskulturelle faktorene i den norske, engelske, amerikanske, franske og tyske rettskulturen.
- å kunna analysere, forklare og diskutere både historiske og aktuelle endringer i disse rettskulturelle faktorene, og relatere disse endringene til retten sine ulike nivå.

Innhold
I Rettshistorie skal studentene få kunnskap om hva en rettskultur er, og hvordan den blir formet og omdannet gjennom møte med rettskulturelt gods frå andre rettskulturer. Det vil være en særlig fokus på de 6 rettskulturelle komponentene konfliktløsing, normproduksjon, rettferdighetsideal, juridisk metode, profesjonalisering og internasjonalisering. Deretter skal studentene få kunnskap om det historiske grunnlaget for den norske rettskulturen gjennom å studere norsk rettshistorie i et europeisk perspektiv. Igjen vil de 6 rettskulturelle komponentene stå i sentrum Deretter skal studentene (3) få kunnskap om den engelske, amerikanske, tyske og franske rettskulturen når det særlig gjelder særlig de 6 rettskulturelle komponentene.

Arbeidsformer
Forelesninger, seminarerdeltakelse, obligatorisk innleveringsoppgaver.

Arbeidskrav/ oblig. aktivitet
Studentene må bestå obligatoriske innleveringsoppgaver for å få rett til å ta eksamen. Antall og leveringsfrist angis ved semesterstart

Prøveformer
Skriftlig eksamen 4 timer, bokstavkarakter A-F

Litteratur/pensum
Hovedlitteratur:
Jørn Øyrehagen Sunde: Speculum legale – rettsspegelen: Ein introduksjon til den norske rettskulturen si historie i eit europeisk perspektiv (utgitt 2005) ISBN: 82-450-0090-6

Del 1: Rettskultur og Rettshistorie kapittel 1- 6

Del 2: Den norske rettskulturen i sin fyrste fase – Framveksten av ein rettsorden, kapitel 9, 16 – 28, 30, 33 – 40, 44 – 51, 54.

Michael Bogdan: Komparativ rättskunskap (utgitt 2003) ISBN: 978-91-39-20330-8

Del 1: Allmänna problem, kapittel 3 og 5

Del 2: De viktigaste rättssystemen, kapittel 9 – 12

Knut Einar Skodvin, Jørn Øyrehagen Sunde (red.): Rendezvous of European Legal Cultures (utgitt 2010) ISBN: 978-82-450-0840-1, side 11 – 28, 29 – 43, 45 – 59, 61 – 75, 77 – 96, 167 – 181, 195 – 208.

Privatister

Ikke åpen for privatister.

Studentevaluering

Rutiner for studentevaluering foregår i tråd med UiS/kvalitetssystemet og fakultetets årsplan.

Ansvarlig fakultet og institutt

Handelshøgskolen ved UiS, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Telefon: 51 83 15 55. E-post: post@uis.no

PROFIL NÆRINGSLIVSJUSS:

BRV340 SELSKAPSRETT

Emnekode: BRV340
Emnenavn: Selskapsrett
Studiepoeng: 10
Semester: Høst
Fagperson(er): Benn Folkvord
Studierett: Studenter med opptak til Bachelorprogram i rettsvitenskap
Forkunnskapskrav
Anbefalte forkunnskapskrav: Det anbefales at studenten har grunnleggende regnskapsforståelse.

Læringsutbytte
Selskapsrett skal gi oversikt og forståelse av særtrekk ved sammenslutningsformene aksjeselskap, allmennaksjeselskap, ansvarlig selskap, kommandittselskap, indre selskap, enkeltmannsforetak, samvirkelag, stiftelse, tingsrettslig sameie og Norsk filial av utenlandsk foretak. Kurset skal gi oversikt over problemstillinger knyttet til valg av selskapsform, hvordan selskap styres og samspillet mellom skatte-, regnskaps- og selskapsretten. Kandidaten skal tilegne seg grundig forståelse for grunnprinsippene i selskapsretten og reglene for transaksjoner samt konsekvenser ved valg av transaksjonsform.

Innhold
Emnet gir oversikt over selskapslovgivningens formål og organisatoriske krav til de ulike selskapsformer og selskapsmedlemmenes rettstilling. Kurset vil ha et transaksjonsfokus. Det gis en grundig innføring i problemstillinger knyttet til egenkapitaltransaksjoner, herunder:
- Fusjon
- Fisjon
- Utbytte
- Konsernbidrag
- Erverv og overdragelse av egne aksjer
- Stiftelse og kapitalforhøyelse
- Oppløsning og kapitalnedsettelse
- Omdanning

Arbeidsformer
Forelesninger, seminarerdeltakelse, obligatorisk innleveringsoppgaver.

Arbeidskrav/ oblig. aktivitet
Studentene må bestå obligatoriske innleveringsoppgaver for å få rett til å ta eksamen. Antall og leveringsfrist angis ved semesterstart

Prøveformer
Skriftlig eksamen. 4 timer, bokstavkarakter A-F

Litteratur/pensum
Hovedlitteratur:
Geir Woxholth, Selskapsrett, siste utgave.

Mads Henry Andenæs, Aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper, siste utgave.
Egenkapitaltransaksjoner, Den norske Revisorforeningen, siste utgave.

Tilleggslitteratur:
Magnus Aarbakke, Jan Skåre, Gudmund Knudsen, Tone Ofstad og Asle Aarbakke, Aksjeloven og allmennaksjeloven med kommentarer, siste utgave.
Magnus Aarbakke og Asle Aarbakke, Ansvarlige selskaper og indre selskaper, siste utgave.
Lena Johnsen, Norsk filial av utenlandsk Foretak – NUF, NTS 2007:2 s. 21-35.
Omdanning av virksomhet, Den norske Revisorforeningen, siste utgave.
Utbytte, Den norske Revisorforeningen, siste utgave.
Endring av aksjekapital, Den norske Revisorforeningen, siste utgave.

Privatister
Ikke åpen for privatister.

Studentevaluering
Rutiner for studentevaluering foregår i tråd med UiS/kvalitetssystemet og fakultetets årsplan.

Ansvarlig fakultet og institutt
Handelshøgskolen ved UiS, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Telefon: 51 83 15 55. E-post: post@uis.no

BRE360 SKATTERETT I

Emnekode: BRE360
Emnenavn: Skatterett I

Studiepoeng: 10
Semester: Høst
Fagperson(er): Benn Folkvord
Studierett: Studenter med opptak til Bachelorprogram i rettsvitenskap.

Læringsutbytte
Studentene skal kunne beregne formues- og inntektskatt for fysiske personer. Studentene skal ha god forståelse og innsikt i grunnleggende skatterettslige prinsipp og begrep.

Innhold
Emnet omfatter formues- og inntektsskatten, herunder reglene om skattesubjekter, reglene om når skatt skal betales samt reglene om personinntekt, alminnelig inntekt og fradragsposter.

Arbeidsformer
Forelesninger, seminarerdeltakelse, obligatorisk innleveringsoppgaver.

Arbeidskrav/ oblig. aktivitet
Studentene må bestå obligatoriske innleveringsoppgaver for å få rett til å ta eksamen. Antall og leveringsfrist angis ved semesterstart

Prøveformer
Skriftlig eksamen. 4 timer, bokstavkarakter A-F
Hjelpemiddel: Skattelovsamling(Jacob Jarøy eller Ole Gjems- Onstad), utskrifter av lovtekst eller forskrift fra lovdata, ikke-programmerbar kalkulator.

Litteratur/pensum
Lars Fallan, Innføring i skatterett, siste utgave kap 1-9. I tillegg finnes en anvendelig studiebok til denne, som anbefales.
Fredrik Zimmer, Lærebok i skatterett, siste utgave.
Bjørn Torgrimsen: Oppgavesamling i skatterett, siste utgave.
Ole Gjems-Onstad: Skattelovsamling, siste utgave.

Privatister: Ja

Studiepoengreduksjon
Studentevaluering
Rutiner for studentevaluering foregår i tråd med UiS/kvalitetssystemet og fakultetets årsplan.

Ansvarlig fakultet og institutt
Handelshøgskolen ved UiS, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Telefon: 51 83 15 55. E-post: post@uis.no

BRV 350 TINGSRETT
Emnekode:
Emnenavn:
Studiepoeng: 10
Semester: Høst
Fagperson(er):
Studierett: Studenter med opptak til Bachelorprogram i rettsvitenskap

Læringsutbytte

Etter å ha gjennomført kurset skal studenten:

Kunne gjennomføre praktiske og teoretiske drøftinger knytt til

- reglene som gjeld avgrensing og identifisering av ting og grenser for fast eiendom mot andre eiendommer og mot område som ikke er underlagt privat eiendomsrett.

- reglene som gjelder innholdet i eiendomsretten og servitutter til ting.

- reglene som gjeld grenser for råderett i forhold til naboeiendom og ansvar for skade.

- reglene pm hevd mv.

- reglene om allemannsrett.

Kunne bruke juridisk metode for å analysere tingsrettslige problemstillinger, og gjennom slike drøftelser vise god metodisk kompetanse.

Innhold

Arbeidsformer
Forelesninger, obligatorisk seminardeltakelse, obligatorisk innleveringsoppgaver.

Arbeidskrav/ oblig. aktivitet
Studentene må bestå obligatoriske innleveringsoppgaver og delta på minst 75 % av de obligatoriske seminarene for å kunne ta eksamen.

Prøveformer
Skriftlig eksamen. 4 timer, bokstavkarakter A-F

Litteratur/pensum
Hovedlitteratur:

Hovedlitteratur:

- Erlend Baldersheim, Reglar om fast eigedom, Cappelen, siste utgave
- Thor Falkanger, Fast eiendoms rettsforhold, 3. utg. Universitetsforlaget, siste utgave

Tilleggslitteratur:

Thor Falkanger og Aage Thor Falkanger, Tingsrett, 6. utg. Universitetsforlaget siste utgave

Privatister
Ja

Studentevaluering
Rutiner for studentevaluering foregår i tråd med UiS/kvalitetssystemet og fakultetets årsplan.

Ansvarlig fakultet og institutt
Handelshøgskolen ved UiS, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Telefon: 51 83 15 55. E-post: post@uis.no

PROFIL OFFENTLIG RETT MED FOKUS PÅ HELSE- OG SOSIALRETT

BRV300 OFFENTLIG RETT MED FOKUS PÅ HELSE- OG SOSIALRETT

Emnekode: BRV300
Emnenavn: Offentlig rett / helse- og sosialrett
Emnets engelske navn: Public Law / Health and Social Legislation
Studiepoeng: 20
Semester: Høst
Fagperson(er): Alice Kjellevold
Studierett: Studenter med opptak til Bachelorprogram i rettsvitenskap
Forkunnskapskrav: BSS280 Forvaltningsrett I og BRV210 Forvaltningsrett II
Anbefalte forkunnskapskrav: BRV230 Internasjonale menneskerettigheter

Læringsutbytte
Etter gjennomgått og bestått emne forventes det at studenten:

Kunnskaper

- har inngående kunnskaper om sentrale verdier og hensyn i helse- og sosialtjenesten
- har inngående kunnskaper om nasjonal helse- og sosiallovgivning med vekt på pasienter, brukere og pårørendes rett til helse- og sosialtjenester
- har inngående kunnskaper om helse- og sosialtjenestens plikter og pasientene og brukernes rettigheter ved gjennomføring av helse- og sosialtjenester
- har inngående kunnskaper om vilkår for bruk av tvang i helse- og sosialtjenesten
- kjenner til menneskerettslig regelverk av betydning for nasjonal helse- og sosialtjeneste
- har grundig kjennskap til de saksbehandlingsregler som gjelder ved tildeling av helse- og omsorgstjenester og sosiale tjenester
- har grundig kjennskap til de saksbehandlingsregler som gjelder for inngrep og bruk av tvang i helse- og omsorgstjenesten
- viser forståelse for rettighetstekningen, rettssikkerhetsperspektiv, rettspolitiske perspektiver og overordnete rettslige normer

Ferdigheter

- kan formidle juridisk kunnskap om og forståelse av sentrale rettighetsbestemmelser og inngrepshjemler i helse- og sosialtjenesten
- kan argumentere juridisk for å sikre forsvarlig praksis / pasienter og brukeres rettigheter

Generell kompetanse

- kan anvende sine kunnskaper i praksis og kommunisere juridiske problemstillinger knyttet til helse- og sosiallovgivningen

Innhold
Følgende temaer er sentrale

Helse som verdi og rettighet

Retten til helse- og omsorgstjenester og sosiale tjenester

Rettigheter i helse- og sosialtjenesten

Tvang og omsorg

Vilkår og avtaler

Individuell plan

Forholdet faglig skjønn og rettslig regulering

Menneskerettigheter av betydning for norsk helse- og sosialtjeneste

Saksbehandlingsregler ved tildelinger og ved bruk av tvang

Klage, tilsyn og kontroll

Arbeidsformer
Forelesninger, seminarer, gruppearbeid

Arbeidskrav/oblig. Aktivitet
To obligatoriske fagnotat på 2000 ord (+ / - 10 %). Fagnotatene skal være godkjent til bestått før eksamen i emnet kan avlegges.

Nærmere definerte seminarer har obligatorisk deltakelse. Krav om 75 % deltakelse på de nærmere definerte obligatoriske seminarene.

Prøveformer
Skriftlig eksamen: 6 timer

Hjelpemidler: Lover, forskrifter og konvensjoner

Vurderingsuttrykk:

Bokstavkarakterer A- F

Litteratur/pensum
Eide, A (2006) Retten til helse som menneskerettighet, *Nordisk Tidsskrift for menneskerettigheter*, vol. 24: 274-291.

Hatland, A. (2011) Rettsliggjøring av velferdspolitikken. I Hatland, A. (red9 (2011). Veivalg i velferdspolitikken. Bergen: Fagbokforlaget.

Kjellevold, A. (2006) Sosiale menneskerettigheter – av betydning for norsk helse- og sosialrett? I *Nordisk tidskrift for menneskerettigheter* nr. 4 2006 vol 24 s. 301 flg.

Kjellevold, A. (2009) *Retten til individuell plan*, 3. utgave Bergen: Fagbokforlaget

Kjellevold, A. (2012) Ny lov om kommunale helse- og omsorgstjenester – verdivalg og rettslig regulering, i *Tidsskrift for erstatningsrett, forsikringsrett og velferdsrett* nr.1-2 2012.

Kjellevold, A. og Aasen, H. S. (2011) Huleboer-dommen og bruk av tvang i sykehjem: Rt. 2010 s. 612, i Tidsskrift for erstatningsrett, forsikringsrett og velferdsrett nr. 1-2 2011 årgang 8.

Kjønstad, A. (2007*) Helserett* 2. utgave Oslo: Gyldendal Akademisk (utdrag).

Kjønstad, A., Bernt, J. F., Kjellevold, A. og Hove, H. (2000) *Sosial trygghet og rettssikkerhet* – under sosialtjenesteloven og barnevernloven, 2. utgave Bergen: Fagbokforlaget (utdrag).

Kjønstad, A. og Syse, A. (2008) *Velferdsrett I*: Grunnleggende rettigheter, rettssikkerhet, tvang, 4. utgave Oslo: Gyldendal akademisk (utdrag).

Molven, O. (2009). Helse og jus. Gyldendal Norsk Forlag: Oslo (utdrag)

Ohnstad, B. (2011) *Velferd, rettssikkerhet og personvern* Bergen: Fagbokforlaget (utdrag).

Østenstad, B. H. (2006). Grunnverdier og grunnbegrep i debatten om bruk av tvang mot utviklingshemma og demente. I Nordisk Tidsskrift for Menneskerettigheter nr. 4 2006. Universitetsforlaget: Oslo.

Aasen, H. S. og Kjellevold, A. (2012) Velferd og menneskerettigheter: "Ulovlig opphold" som grunnlag for å avskjære helse- og sosialhjelp. I *Tidsskrift for Velferdsforskning* nr. 2 2012.

Privatister
Ikke åpen for privatister

Studiepoengreduksjon

Studentevaluering
Rutiner for studentevaluering foregår i tråd med UiS/kvalitetssystemet og fakultetets årsplan.

Ansvarlig fakultet og institutt
Handelshøgskolen er administrativt ansvarlig for emnet. Institutt for helsefag er faglig ansvarlig for emnet.